

en haar macht — ook over dít publiek; en zij demonstreert het buigen als een der meest natuurlijke levensfuncties, het buigen voor de omstandigheden, de zelfde van altijd, waar renunciatie beter was geweest, juist nu en hier.

„Het zijn nog maar kinderen”? zooals een hoogleeraar zei. Dan kinderen aan den leiband der kunstheeren. En als het toch een kinderspel moest wezen, dan in vrijheid! Nú is het een ander spel geworden, een gezelschapsspel, met coterie, milieu en critiek als partners van de jeugd en het tegenspel der practische moeilijkheden waarmee geschipperd werd, juist zooals ouderen, zich noemend wijzeren, weten te schipperen.

Geen naam die niet bekend is. Allemaal zeer bekende namen. Uit zeer bekende hoeken, waar zij dikwijls zoo gezellig samen zijn, die namen. Het zijn er wat minder dan de bedoeling was en toch stellig niet te weinig, beoordeeld naar het aantal. Kiezen, zich uitspreken impliceert afwijzen. Maar wat toch wordt afgewezen door deze generatie (van studenten, samen in een corps). Zij wijzen de ismen af en de theorieën en motiveeren dat mijns inziens toch een beetje verdacht populair. Werkelijk te goedkoop een gemeenplaats of een Jantje-van-Leiden. Wat bedoelen zij eigenlijk. Indien de tentoonstelling het antwoord geeft, bedoelen zij alle zéér ver van de werkelijkheid af-leidende schilderkunst, duidelijker nog: de voorstellingslooze schilderkunst. Het is althans ièts. Het is ook zuiver. Onze volks-smaak voor kunst heeft andere oorsprongen dan het theologiseeren. En onze speculatieve vermogens vierden zich altijd op lager plan uit in windhandel en op beurs, hooger in de ijle gebieden waar het denken zichzelf genoeg is, doch worden gestremd zoodra de kunst een beroep op hen doet — buiten de beurs, bedoel ik.

Intusschen, doch tusschen haakjes, hadden wij contrapuntisten en hebben wij Pijper, iets te fijn vertakt van structuur en te gecompliceerd om ooit populair te worden. Met Badings gaat het beter.

We vonden dus een positief negatieve verhouding ten opzichte van de z.g. abstracte schilderkunst.

Een andere, minder onmiddellijk in het oog loopend, is niettemin te ontdekken. Er wordt naar den mensch achter het linnen gezocht. De tentoonstelling ging voorbij aan een schilderkunst die om haar mooiheid, aangenaamheid, pracht, liefde bemind werd door den burger van vorige generaties. Ook dit — een zoeken dus — blijkt, al werd het blijk verstoord door verkeerde raadgevingen. Met dat al wordt de conclusie onder voorbehoud getrokken. Het is niet gemakkelijk een gerichtheid te vinden waar slechts het gemakkelijkst verwerpbaar gewerd werd, maar o.a. Toon Kelder en Charley Toorop, Joep Nicolas en Chabot, Freule Michiels van Kessenich en Jan van Herwijnen, Edgar Fernhout en Patrick Bakker samen werden gebracht.

Keuze!

S. P. ABAS